

Wat zijn kleine landschapselementen? (KLE's)

Kleine landschapselementen zijn alle groene punten en lijnen in het landschap, inclusief de bijbehorende vegetatie.

Voorbeelden van KLE's zijn: hagen, hoogstamboomgaarden, bomenrijen, poelen, graften, houtkanten, knotbomen, bermen...

Door het aanplanten en onderhouden van KLE's draagt u bij aan duurzame en veerkrachtige landbouw en biodiversiteit. Bovendien zorgen KLE's voor een grotere weerbaarheid tegen klimaatverandering.

Vanwege hun cultuurhistorische waarde en voordelen voor landbouw en natuur zijn KLE's beschermd.

Aangezien Vlaanderen het meest versnipperde landschap van Europa is, zijn KLE's belangrijk zodat planten en dieren van het ene natuurgebied naar het andere kunnen trekken.

Voordelen van KLE'S

Natuurlijke plaagbestrijding

Betere gewasbestuiving

Stabieler microklimaat voor gewassen

Schaduw en schuilplaats voor vee en voer

Houtproductie

Erosiebescherming en waterregulatie van gronden

Belevingswaarde voor agrotourisme

Drinkwater voor vee

Mag ik KLE's wijzigen?

Normaal onderhoud van alle KLE's en bijbehorende vegetatie mag altijd (zonder omgevingsvergunning)

ALTIJD VERBODEN

- Holle wegen
- Graften
- Alle KLE's in VEN-gebied

ENKEL MET OMGEVINGSVERGUNNING (tenzij in woon- of industriegebied)

- Houtkanten
- (Knot)bomenrijen
- Hoogstamboomgaarden
- Hagen en heggen
- Poelen
- Begroeiing op en langs bermen, op graften, dijken en perceelsranden
- Vegetatie die bij een KLE hoort

Wat betekent 'wijzigen' van KLE's en vegetaties?

Verwijderen, rooien, afbranden, vernietigen, beschadigen (chemisch of mechanisch), gebruik van pesticiden, uitgraven, verbreden, rechttrekken en dichten.

Waar kan ik een vergunning aanvragen?

Wilt u een KLE wijzigen? Vraag dan een omgevingsvergunning aan op omgevingsloketvlaanderen.be of vraag meer info bij uw gemeente.

Waar kan ik subsidies aanvragen?

Er zijn meerdere instanties waar u subsidies kunt krijgen voor aanleg of onderhoud van kleine landschapselementen, zoals uw lokaal bestuur, Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de Vlaamse Landmaatschappij.

Meer informatie over subsidies:
natuurenbos.vlaanderen.be/kle

Koester kleine landschapselementen (KLE's)

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

natuurenbos.be

Vlaanderen
is natuur

© Yves Adams / Vilda

Hoogstamboomgaarden, hagen en bomenrijen

Onderhoud

- Snoei hoogstamboomgaarden periodiek en plant afgestorven bomen opnieuw aan
- Snoei hagen één of twee keer per jaar of laat ze uitgroeien tot heg
- Snoei bij bomen (per keer) max. 20% van takmassa weg
- Snoei bomen op de grens tussen takkrans en tak (om snoeiwonden te vermijden)
- Snoei niet tijdens broedseizoen (± 15 feb. tot 15 aug.)

Houtkanten en knotbomen

Onderhoud

- Om de twee of drie jaar knotten van knotbomen en opnieuw afzetten van houtkanten die al in hakhoutbeheer zijn (winter)
- Heraanplanten van afgestorven planten

Poelen

Onderhoud

- Bijgekomen slib met spade verwijderen
- Maaien van grazige begroeiing aan oever
- Geen pesticiden binnen afstand van 1 m van oever

Perceelsrandbegroeiingen

Onderhoud

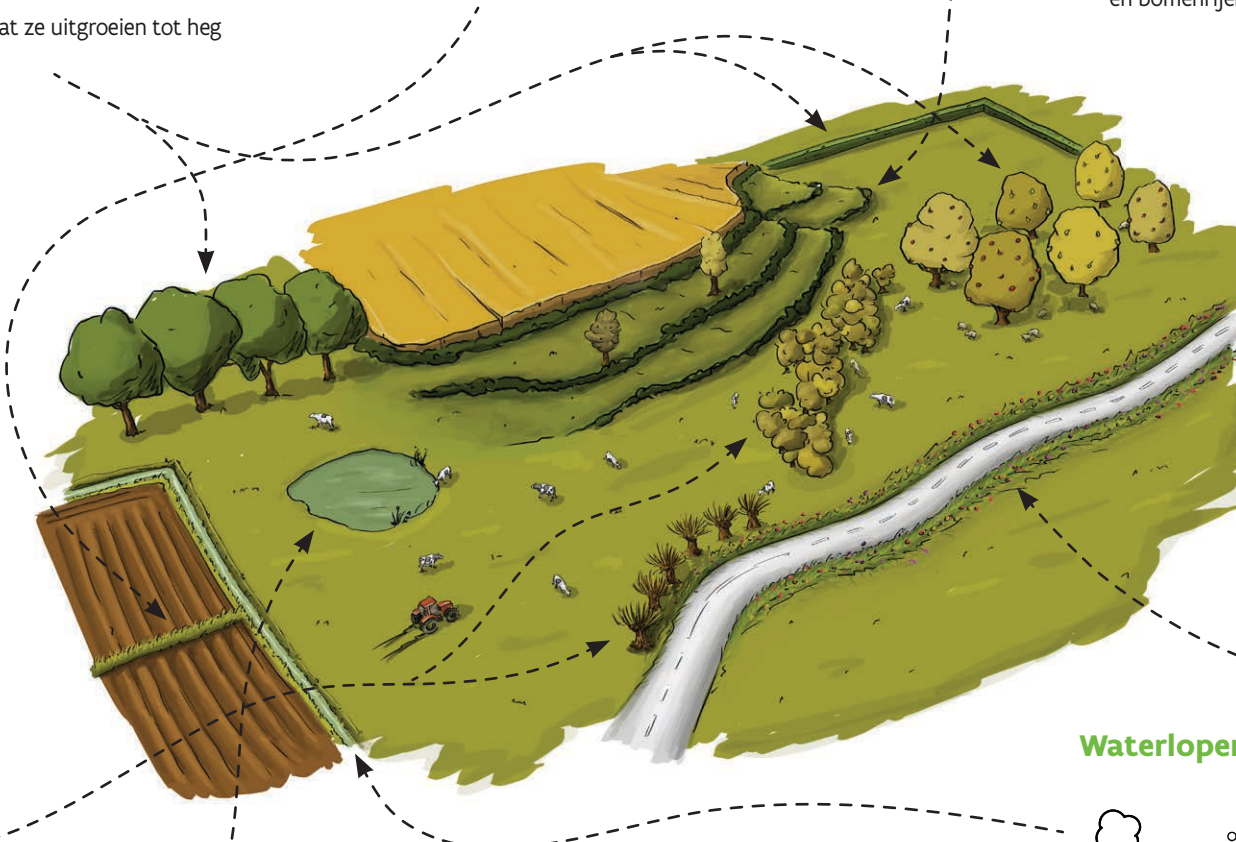
- Zie bermen en/of houtkanten en bomenrijen

Graften (talud, sterke knik op hellend perceel)

Onderhoud

- Voor onderhoud van vegetatie op graft: zie bermen, houtkanten en bomenrijen

Bermen

Onderhoud

- Maaien vanaf 15 juni (1ste maaibeurt) of 15 september (eventuele 2de maaibeurt)
- Voer maaisel binnen 10 dagen af
- Geen pesticiden

Waterlopen (gracht, beek, sloot...)

Onderhoud

- Bijgekomen slib met spade verwijderen
- Maaien van grazige begroeiing aan oever volgens maaieregels bermen
- Geen pesticiden binnen afstand van 1 m van waterloop (3 m bij waterlopen opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas)
- Geen grondbewerkingen binnen afstand van 1 m van waterloop
- Geen bemesting binnen afstand van 5 m van bovenkant waterloop (10 m in VEN-gebied en bij steile oevers)

Wist u dat ...?

... tussen 2019 en 2024 meer dan 180 km aan KLE's werden hersteld? Bij de vaststelling van een illegale wijziging van KLE's legt de dienst Natuurinspectie namelijk herstel van de veroorzaakte schade op.